

Sikkerhetsdatablad

i henhold til forskrift (EF) nr. 1907/2006 (REACH), endret ved 2015/830/EU

Mangan(II)karbonat ≥ 44%, Mn, p.a.

produktnummer: **9927**
Versjon: **1.0 no**

dato for utarbeiding: 12.08.2016

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Identifikasjon av stoffet	Mangan(II)karbonat
Produktnummer	9927
Registreringsnummer (REACH)	01-2119442695-32-xxxx
EF-nummer	209-942-9
CAS-nummer	598-62-9

1.2 Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifisert bruk:

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Carl Roth GmbH + Co KG
Schoemperlenstr. 3-5
D-76185 Karlsruhe
Tyskland

Telefon: +49 (0) 721 - 56 06 0
Telefaks: +49 (0) 721 - 56 06 149
e-post: sicherheit@carlroth.de
Nettside: www.carlroth.de

Kvalifisert person som er ansvarlig for sikkerhetsdatabladet

: Department Health, Safety and Environment

e-post (kvalifisert person)

: sicherheit@carlroth.de

1.4 Nødtelefonnummer

Nødmeldingstjeneste

Poison Centre Munich: +49/(0)89 19240

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til forskrift (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

Dette stoffet oppfyller ikke kriteriene for klassifisering i henhold til forskrift nr. 1272/2008/EF.

2.2 Merkingselementer

Merking i henhold til forskrift (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

ikke påkrevet

Varselord ikke påkrevet

2.3 Andre farer

Det foreligger ingen ytterligere opplysninger.

Mangan(II)karbonat $\geq 44\%$, Mn, p.a.

produktnummer: **9927**

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1 Stoffer

Navnet på stoffet	Mangan(II)karbonat
Registreringsnummer (REACH)	01-2119442695-32-xxxx
EF-nummer	209-942-9
CAS-nummer	598-62-9
Molekylformel	MnCO ₃
Molar masse	114,9 g/mol

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelle merknader

Tilsølte klær må fjernes.

Etter innånding

Sørg for frisk luft. Søk legeråd hvis du er i tvil, eller hvis det oppstår problemer.

Etter hudkontakt

Skyll/dusj huden med vann. Søk legeråd hvis du er i tvil, eller hvis det oppstår problemer.

Etter øyekontakt

Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Søk legeråd hvis du er i tvil, eller hvis det oppstår problemer.

Etter svelging

Skyll munnen. Kontakt en lege ved ubehag.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Symptomer og virkninger er ikke kjent per i dag

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

ingen

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1 Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler

Tilpass slokkingstiltak til omgivelsene
vannspray, skum, slukkespulver, karbondioksid (CO₂)

Ueguede slokkingsmidler

full vannstråle

Mangan(II)karbonat $\geq 44\%$, Mn, p.a.

produktnummer: **9927**

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ikke brennbar.

Farlige forbrenningsprodukter

Ved brann kan oppstå: karbonmonoksid (CO), karbondioksid (CO₂)

5.3 Råd til brannmannskaper

Bekjemp brannen med normal forsiktighet på behørig avstand. Bruk selvforsynt pusteutstyr.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For personell som ikke er nødpersonell

Ikke innånd støv.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Holdes vekk fra avløp, overflatevann og grunnvann.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Råd om hvordan søl kan begrenses

Tildekking av kloakk og avløp.

Råd om hvordan søl skal behandles

Opptas mekanisk.

Andre opplysninger om søl og utslipp

Plasseres i egnede beholdere for avfallshåndtering.

Henvisning til andre avsnitt

Farlige forbrenningsprodukter: se avsnitt 5. Personlig verneutstyr: se avsnitt 8. Uforenlige materialer: se avsnitt 10. Henvisninger vedrørende avfallshåndtering: se avsnitt 13.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Unngå støvutvikling.

Instruks for allmenn hygiene på arbeidsplassen

Før pauser og ved arbeidsslutt må hendene vaskes.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Hold beholderen tett lukket. Oppbevares tørt.

Uforenlige stoffer eller stoffblandinger

Følg instruks for samlagring.

Hensyn til andre råd

• Krav til ventilasjon

Bruk lokal og allmenn ventilasjon.

• Særskilt utforming av lagringsrom eller oppbevaringsbeholdere

Anbefalt lagringstemperatur: 15 - 25 °C.

Mangan(II)karbonat $\geq 44\%$, Mn, p.a.

produktnummer: 9927

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Det foreligger ingen informasjoner.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1 Kontrollparametere

Nasjonale grenseverdier

Grenseverdier for eksponering på arbeidsplassen

Land	Arbeidsstoffets navn	Henvisning	Identifiserer	Maksimum grenseverdi [mg/m ³]	Korttidsverdi [mg/m ³]	Kilde
NO	støv	i, dust	GV	10		Forskrift, best.nr. 704
NO	støv	r, dust	GV	5		Forskrift, best.nr. 704

Henvisning

dust Som støv

i Inhalerbar fraksjon

korttidsverdi Korttidseksponeringsgrense: En grenseverdi som ikke skal overskrides og som er satt til 15 minutter dersom ikke annet er angitt

maksimum Tidsvektet gjennomsnitt (langvarig eksponeringsgrense): Målt eller beregnet i forhold til en referanseperiode på 8

grenseverdi tidsvektede timer

r Alveolar fraksjon

Relevante DNEL-/DMEL-/PNEC- og andre terskelverdier

• verdier som er relevante for menneskelig helse

Endepunkt	Terskelverdi	Beskyttelsesmål, eksponeringsvei	Brukes i	Eksponeringstid
DNEL	0,2 mg/m ³	menneske, innånding	arbeidstaker (industri)	kronisk - systemiske effekter
DNEL	0,004 mg/kg bw/day	menneske, dermal	arbeidstaker (industri)	kronisk - systemiske effekter

• verdier som er relevante for miljøet

Endepunkt	Terskelverdi	Miljøområde
PNEC	0,008 mg/l	feskvann
PNEC	0,001 mg/l	sjøvann
PNEC	0,011 mg/l	vann
PNEC	100 mg/l	renseanlegg (STP)
PNEC	8,18 mg/kg	ferskvannssediment
PNEC	0,81 mg/kg	havsediment
PNEC	8,15 mg/kg	jord

Mangan(II)karbonat $\geq 44\%$, Mn, p.a.

produktnummer: 9927

8.2 Eksponeringskontroll

Individuelle vernetiltak (personlig verneutstyr)

Vern av øyne/ansikt

Bruk vernebrille med sidevern.

Hudvern

- **håndvern**

Bruk egnede vernehansker. Kjemikaliehansker testet i henhold til EN 374 er egnet.

- **materialtype**

NBR (Nitrilgummi)

- **materialtykkelse**

>0,11 mm.

- **gjennomtrengningstider for hanskematerialet**

>480 minutter (permeasjon: nivå 6)

- **øvrige vernetiltak**

Legg inn rekreasjonsfaser til regenerasjon av huden. Bruk av forebyggende hudbeskyttelse (hudkrem/salver) anbefales.

Åndedrettsvern

Pustemaske er nødvendig ved: Støvutvikling. Partikkelfilterapparat (EN 143). P1 (filtrerer minst 80 % av luftpartiklene, fargekode: hvit).

Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen

Holdes vekk fra avløp, overflatevann og grunnvann.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Utseende

Fysisk tilstand	fast (pulver)
Farge	beige - lysebrun
Lukt	ingen lukt
Luktterskel	Ingen data er tilgjengelig

Øvrige fysiske og kjemiske parametere

ph-verdi	6 - 6,5 (50 g/l, 20 °C)
Smeltepunkt/frysepunkt	380 °C (langsom spaltning)
Startkokepunkt og kokeområde	Denne opplysningen er ikke tilgjengelig.
Flammepunkt	Denne opplysningen er ikke tilgjengelig.
Fordampingshastighet	ingen opplysninger er tilgjengelige
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ingen opplysninger er tilgjengelige

Mangan(II)karbonat $\geq 44\%$, Mn, p.a.

produktnummer: 9927

Ekspløsjongrensener

- nedre ekspløsjongrense (NEG)
- øvre ekspløsjongrense (ØEG)

Ekspløsjongrensen til støv/luft-blandinger

Damptrykk

Tetthet

Damptetthet

Relativ tetthet

denne opplysningen er ikke tilgjengelig

denne opplysningen er ikke tilgjengelig

ingen opplysninger er tilgjengelige

Denne opplysningen er ikke tilgjengelig.

Denne opplysningen er ikke tilgjengelig.

Denne opplysningen er ikke tilgjengelig.

Det foreligger ingen opplysninger om denne egenskapen.

Løselighet(er)

Vannløselighet

0,004 g/l ved 20 °C

Fordelingskoeffisient

n-oktanol/vann (log KOW)

Denne opplysningen er ikke tilgjengelig.

Selvantenningsstemperatur

Det foreligger ingen opplysninger om denne egenskapen.

Nedbrytningstemperatur

>380 °C (ECHA)

Viskositet

ikke relevant (fast stoff)

Ekspløsjonsegenskaper

skal ikke klassifiseres som eksplosiv

Oksidasjonsegenskaper

ingen

9.2 Andre opplysninger

Det foreligger ingen ytterligere opplysninger.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Dette materialet er ikke reaktivt under normale omgivelsesbetingelser.

10.2 Kjemisk stabilitet

Materialet er stabilt under normale omgivelsesforhold og ved forventede lagrings- og håndteringsbetingelser med hensyn til temperatur og trykk.

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen farlige reaksjoner er kjent

10.4 Forhold som skal unngås

Nedbryting finner sted ved temperaturer fra: >380 °C.

10.5 Uforenlige materialer

Det foreligger ingen ytterligere opplysninger.

Mangan(II)karbonat ≥ 44%, Mn, p.a.

produktnummer: **9927**

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige forbrenningsprodukter: se avsnitt 5.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Opplysninger om giftige virkninger

Akutt giftighet

Skal ikke klassifiseres som akutt giftig.

Eksponeeringsvei	Endepunkt	Verdi	Arter	Kilde
oral	LD50	>2.000 mg/kg	rotte	ECHA

Etsing/hudirritasjon

Skal ikke klassifiseres som etsende/irriterende for huden.

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon

Skal ikke klassifiseres som alvorlig skadelig for øyet eller som øyeirriterende.

Sensibilisering av luftveiene eller huden

Skal ikke klassifiseres som innåndings- eller hudallergen.

Oppsummering av evalueringen av CMR-egenskaper

Skal hverken klassifiseres som skadelig for arvestoffet i kjønnseller (mutagen), kreftfremkallende eller som reproduksjonstoksisk

- **Giftvirkning på bestemte organer ved enkelteksponering**

Skal ikke klassifiseres som giftig for bestemte organer (enkelteksponering).

- **Giftvirkning på bestemte organer ved gjentatt eksponering**

Skal ikke klassifiseres som giftig for bestemte organer - gjentatt eksponering.

Innåndingsfare

Skal ikke klassifiseres som farlig ved aspirasjon.

Symptomer med hensyn til fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper

- **Ved svelging**

ingen data er tilgjengelig

- **Ved kontakt med øynene**

ingen data er tilgjengelig

- **Ved innånding**

Inhalering av støv kan forårsake irritasjon av luftveiene

- **Ved hudkontakt**

Hyppig og vedvarende hudkontakt kan føre til hudirritasjoner

Andre opplysninger

Ingen

Mangan(II)karbonat \geq 44%, Mn, p.a.

produktnummer: **9927**

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1 Giftighet

i henhold til 1272/2008/EF: Skal ikke klassifiseres som farlig for vannmiljøet.

(Akutt) akvatisk giftighet

Endepunkt	Verdi	Arter	Kilde	Ekspone- ringstid
LC50	16,2 mg/l	fisk	ECHA	96 h

(Kronisk) akvatisk giftighet

Endepunkt	Verdi	Arter	Kilde	Ekspone- ringstid
EC50	4,1 mg/l	vannlevende virveløser dyr	ECHA	8 d
NOEC	1,3 mg/l	vannlevende virveløser dyr	ECHA	8 d
LOEC	4,1 mg/l	vannlevende virveløser dyr	ECHA	8 d

12.2 Nedbrytingsprosess

Metoder til bestemmelse av nedbrytningsevnen kan ikke brukes for anorganisk stoff.

12.3 Bioakkumuleringsevne

Ingen data er tilgjengelig.

12.4 Mobilitet i jord

Ingen data er tilgjengelig.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data er tilgjengelig.

12.6 Andre skadevirkninger

Ingen data er tilgjengelig.

AVSNITT 13: Disponering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Snakk med ansvarlig renovatør om bortfraktning av avfall.

Opplysninger som er relevante for avfallshåndtering i vann

Må ikke tømmes i kloakkavløp.

13.2 Relevante lovbestemmelser om avfall

Allokeringen av avfallskodenummer/avfallsbetegnelser skal gjennomføres bransje- og pro-
sess-spesifikt tilsvarende AVV (EU direktiv om avfallsregister/i Norge er SSB ansvarlig).

13.3 Bemerkninger

Avfall skal kildesorteres slik at det kommunale eller nasjonale avfallshåndteringsselskapet kan hånd-
tere hver avfallskategori separat. Vennligst følg gjeldende nasjonale og regionale bestemmelser.

Mangan(II)karbonat \geq 44%, Mn, p.a.

produktnummer: **9927**

AVSNITT 14: Transportopplysninger

14.1	FN-nummer	(ikke underlagt transportbestemmelsene)
14.2	FN-forsendelsesnavn	ikke relevant
14.3	Transportfareklasse(r) Klasse	ikke relevant -
14.4	Emballasjegruppe	ikke relevant
14.5	Miljøfarer	ingen (ikke miljøfarlig i henhold til bestemmelsene for farlig gods)
14.6	Særlige forholdsregler ved bruk Det foreligger ingen ytterligere opplysninger.	
14.7	Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL og IBC-koden Frakten er ikke ment for å transporteres i bulk.	
14.8	Opplysninger for hver av FNs regelverkmaler • Transport av farlig gods på vei, jernbane eller innlands vannvei (ADR/RID/ADN) Ikke underlagt ADR, RID og ADN.• Den internasjonale kodeks for transport av farlig last til sjøs (IMDG) Ikke underlagt IMDG.	

AVSNITT 15: Opplysning om bestemmelser

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Relevante EU-bestemmelser

- **Forskrift 649/2012/EU angående eksport og import av farlige kjemikalier (PIC)**

Ikke oppført.

- **Direktivet 1005/2009/EF for stoffer som ødelegger ozonlaget (ODS)**

Ikke oppført.

- **Forskrift 850/2004/EF for persistente organiske skadestoffer (POP)**

Ikke oppført.

- **Begrensninger i henhold til REACH, vedlegg XVII**

ikke oppført

- **Liste over stoffer som er tillatelsespliktig (REACH, vedlegg XIV)**

ikke oppført

Direktiv 2011/65/EU angående restriksjoner på bruk av visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk utstyr (RoHS) - vedlegg II

ikke oppført

Forordning 166/2006/EF om etableringen av et europeisk register for utslipp og transport av forurensende stoffer (PRTR)

ikke oppført

Mangan(II)karbonat $\geq 44\%$, Mn, p.a.

produktnummer: 9927

Forordning 2000/60/EF om etableringen av rammeverk for felles tiltak i vannpolitikken (WFD)
ikke oppført

Nasjonale fortegnelser

Stoffet er oppført i de følgende nasjonale listene:

- EINECS/ELINCS/NLP (Europa)
- REACH (Europa)

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Kjemisk sikkerhetsvurdering har ikke blitt foretatt av dette stoffet.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Forkortelser og akronymer

Fork.	Beskrivelser av forkortelser som er brukt
ADN	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures (den europeiske avtale om internasjonal transport av farlig gods på innlands vannveier)
ADR	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (den europeiske avtale om internasjonal veitransport av farlig gods)
CAS	Cemical Abstracts Service (database som inneholder den mest omfattende listen av kjemiske substanser)
CLP	forskrift (EF) 1272/2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (Classification, Labelling and Packaging)
CMR	Carcinogenic, Mutagenic or toxic for Reproduction (kreftfremkallende, mutagen eller reproduksjonstoksisk)
DMEL	Derived Minimal Effect Level (avledet minimalt effektnivå)
DNEL	Derived No-Effect Level (avledet ingen-effekt-nivå)
EINECS	European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (europeisk fortegnelse over eksisterende kjemiske stoffer på markedet)
ELINCS	European List of Notified Chemical Substances (europeisk fortegnelse over de rapporterte kjemiske stoffene)
Forskrift, best.nr. 704	Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer
GHS	"Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals" (globalt harmonisert system for klassifisering og merking av kjemikalier) utviklet av de Forente Nasjoner (FN)
GV	grenseverdi for yrkesmessig eksponering
IMDG	International Maritime Dangerous Goods Code (internasjonal kode for transport av farlig gods til sjøs)
korttidsverdi	korttidsverdi
maksimum grenseverdi	maksimum grenseverdier
MARPOL	den internasjonale konvensjonen til forhindring av marin forurensning fra skip (fork. av "Marine Pollutant")
NLP	No-Longer Polymer (ikke-polymer)
PBT	persistent, bioakkumulerende og giftig
PNEC	Predicted No-Effect Concentration (forutsagt ikke-effekt-konsentrasjon)
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier)
RID	Règlement concernant le transport International ferroviaire des marchandises Dangereuses (forskrifter vedrørende internasjonal transport av farlig gods på jernbane)
vPvB	very Persistent and very Bioaccumulative (svært persistent og svært bioakkumulerende)

Sikkerhetsdatablad

i henhold til forskrift (EF) nr. 1907/2006 (REACH), endret ved 2015/830/EU

Mangan(II)karbonat \geq 44%, Mn, p.a.

produktnummer: **9927**

Viktige litteraturreferanser og datakilder

- Forskrift (EF) nr. 1907/2006 (REACH), endret ved 2015/830/EU
- Forskrift (EF) nr. 1272/2008 (CLP, EU-GHS)

Liste over relevante setninger (kode og tekst som angitt i kapittel 2 og 3)

ikke relevant.

Ansvarsfraskrivelse

Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet beskriver våre kunnskaper ved trykking etter vår beste viten. Denne informasjonen skulle gi Dem holdepunkter for sikker omgang ved lagring, bearbeidelse, transport og fjerning av det produktet som dette sikkerhetsdatabladet nevner. Opplysningene er ikke overførbare til andre produkter. Hvis produktet blir blandet eller bearbeidet med andre materialer, er opplysningene i dette databladet ikke uten videre overførbare til det da ferdige nye materialet.